

Na osnovu člana 88 tačke 2 Ustava Republike Crne Gore donosim

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O ORGANSKOJ POLJOPRIVREDI

Proglašava se Zakon o organskoj poljoprivredi, koji je donijela Skupština Republike Crne Gore, na šestoj sjednici prvog redovnog zasijedanja u 2004.godini dana 15. jula 2004.g.

broj: 01-1006/2
Podgorica, 19. jul 2004.godine

Predsjednik Republike Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

Z A K O N
O ORGANSKOJ POLJOPRIVREDI

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se proizvodnja poljoprivrednih proizvoda u organskoj poljoprivredi, njihova prerada, obilježavanje, pakovanje, skladištenje i transport, kao i druga pitanja od značaja za organsku poljoprivredu.

Proizvodnja poljoprivrednih proizvoda u organskoj poljoprivredi se zasniva na metodama organske poljoprivrede, utvrđenim ovim zakonom.

Proizvođačima proizvoda iz organske poljoprivrede, Vlada, odnosno nadležno ministarstvo obezbijediće posebnu podršku kroz podsticanje mjera razvoja poljoprivrede.

Član 2

U organskoj poljoprivredi nije dozvoljena primjena sredstava za zaštitu bilja (pesticida) i sredstava za ishranu bilja (đubriva) sintetičko-hemijskog porijekla.

U organskoj poljoprivredi nije dozvoljena upotreba genetski modificiranih organizama i njihovih proizvoda.

U organskoj poljoprivredi nije dozvoljena upotreba jonizujućeg zračenja i stimulatora rasta.

Član 3

Proizvodi organske poljoprivrede, u smislu ovog zakona, jesu proizvodi biljnog i životinjskog porijekla dobijeni metodama organske poljoprivrede, i to:

- 1) neprerađeni proizvodi biljnog i životinjskog porijekla
- 2) prerađeni biljni i stočarski proizvodi namijenjeni za ljudsku upotrebu, odnosno životne namirnice, pripremljeni od jednog ili više sastojaka biljnog ili životinjskog porijekla
- 3) hrana za životinje i komponente hrane za životinje.

II. USLOVI ZA ZASNIVANJE ORGANSKE POLJOPRIVREDE

Član 4

Uslovi za zasnivanje organske poljoprivrede su:

- 1) prostorna izolacija zemljišnih parcela, stočarskih farmi i prerađivačkih pogona od mogućih izvora zagađenja;
- 2) poljoprivredno zemljište čiji je sadržaj štetnih materija ispod propisanih maksimalno dozvoljenih količina;
- 3) propisani kvalitet vode za navodnjavanje;
- 4) usklađen razvoj biljne i stočarske proizvodnje.

Član 5

Utvrđivanje ispunjenosti uslova za zasnivanje organske poljoprivrede, kontrolu primjene metoda organske poljoprivrede, odnosno izdavanje certifikata za proizvode dobijene metodama organske poljoprivrede vrši pravno lice koje ovlasti organ državne uprave nadležan za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: nadležni organ).

Uslove koje u pogledu kadra i opreme treba da ispunjava pravno lice za vršenje poslova iz stava 1 ovog člana (u daljem tekstu: ovlašćeno pravno lice) bliže propisuje nadležni organ.

Nadležni organ rješenjem utvrđuje ispunjenost uslova iz stava 2 ovog člana i određuje identifikacioni broj (kod) ovlašćenom pravnom licu.

Spisak ovlašćenih pravnih lica objavljuje se u »Službenom listu Republike Crne Gore«

Član 6

Prelaz na organsku poljoprivredu vrši se po planu proizvođača koji sadrži pregled načina korišćenja zemljišta u prethodne tri godine i programa biljne i stočarske proizvodnje za prelazni period.

Proizvod proizveden po planu proizvođača za prelazni period iz stava 1. ovog člana mora nositi oznaku: "Proizvod iz prelaznog perioda u organsku poljoprivredu"

Član 7

Nakon ispunjavanja uslova utvrdjenih ovim zakonom za uključivanje u organsku poljoprivredu, proizvođaču se određuje prelazni period od dvije godine za jednogodišnje usjeve, a za dugogodišnje zasade tri godine, uz obaveznu primjenu metoda organske poljoprivrede.

Uslovi za određivanje dužine prelaznog perioda iz stava 1 ovog člana bliže će se urediti propisom nadležnog organa.

Član 8

Uključivanje stočarske proizvodnje u organsku poljoprivredu može početi poslije uključivanja zemljišnih parcela u organsku poljoprivredu, u skladu sa članom 7. ovog zakona, odnosno kada se obezbijedi hrana za stoku iz organske poljoprivrede.

Dužina prelaznog perioda za stoku definisana je metodama organske stočarske proizvodnje.

Uslovi za određivanje dužine prelaznog perioda iz st. 1 i 2 ovog člana bliže će se urediti propisom nadležnog organa.

Član 9

Šumski plodovi i ljekovito bilje su proizvodi organske poljoprivrede, ako su sakupljeni u prirodnom prostoru, odnosno na zemljištu koje ispunjava uslove iz čl. 2 i 4 ovog zakona.

Sakupljanje šumskih plodova i ljekovitog bilja vrši se na način kojim se ne narušava stabilnost prirodnog staništa i opstanak sakupljane vrste na mjestu sakupljanja.

Mjesto, vrijeme i način sakupljanja šumskih plodova i ljekovitog bilja, kao proizvoda organske poljoprivrede, bliže će se urediti propisom nadležnog organa.

Član 10

Metodama organske biljne proizvodnje utvrđuje se: izbor vrsta i sorti bilja, plodored, obrada zemljišta, sredstva i način đubrenja, sistem održavanja plodnosti zemljišta, način suzbijanja biljnih bolesti, štetočina i korova, kao i način ubiranja i sakupljanja šumskih plodova i ljekovitog bilja i gajenje gljiva.

Metodama organske stočarske proizvodnje utvrđuje se: izbor vrsta i rasa životinja, način uzgoja, ishrana i zdravstvena zaštita životinja, kao i postupak sa životinjama koje su nabavljene sa drugih farmi.

Pod životinjama u smislu stava 2 ovog člana, podrazumijevaju se: konji, goveda, svinje, ovce, koze, živina, pčele i životinje akvakulture.

Proizvodi lova divljih životinja i proizvodi ribolova ne smatraju se proizvodima organske poljoprivrede.

Metode organske biljne proizvodnje i metode organske stočarske proizvodnje iz st. 1. i 2. ovog člana bliže će se urediti propisom nadležnog organa.

Član 11

U preradi proizvoda dobijenih metodama organske proizvodnje dozvoljeni su tehnološki postupci koji ne dovode do promjene prirodne strukture proizvoda i omogućavaju očuvanje biološke i nutritivne vrijednosti proizvoda.

Tehnološki postupci u preradi proizvoda dobijenih metodama organske proizvodnje, dozvoljeni sastojci poljoprivrednog i nepoljoprivrednog porijekla, kao i primjena aditiva bliže će se urediti propisom nadležnog organa.

U preradi proizvoda dobijenih metodama organske proizvodnje koriste se posebne tehnološke linije ili linije koje se koriste i za preradu proizvoda iz

konvencionalne poljoprivrede koje se prije početka korišćenja za preradu proizvoda dobijenih metodama organske proizvodnje moraju temeljno očistiti i oprati.

Način i sredstva za čišćenje i pranje linija iz stava 3 ovog člana bliže će se urediti propisom nadležnog organa.

Član 12

Proizvodi iz organske poljoprivrede skladište se u posebnim skladištima, a ako su propisno pakovani i označeni, mogu se čuvati u istom skladištu sa proizvodima konvencionalne poljoprivrede, u posebnom dijelu skladišta, čija je namjena za tu vrstu proizvoda vidno obilježena.

Za skladištenje lako kvarljivih proizvoda organske poljoprivrede dozvoljeno je korišćenje kontejnera, hladnjača sa uređajima za mjerenje temperaturnog režima i kontrolisane atmosfere.

Član 13

Proizvodi iz organske poljoprivrede, pakuju se u ambalaži od biorazgradivih materijala.

Za pakovanje proizvoda organske poljoprivrede ne smije se koristiti ambalaža proizvedena od polivinil-hlorida (PVC) i drugih plastičnih materijala koje sadrže hlor.

Član 14

Proizvodi iz organske poljoprivrede prilikom transporta moraju biti propisno upakovani i označeni da bi se očuvala cjelovitost proizvoda i spriječila zamjena sadržaja.

Način pakovanja i označavanja proizvoda iz stava 1. ovog člana bliže će se urediti propisom nadležnog organa.

Član 15

Transport proizvoda iz organske poljoprivrede vrši se transportnim sredstvima koja su opremljena za prevoz određene vrste proizvoda.

Proizvodi iz organske poljoprivrede ne mogu se prevoziti zajedno sa proizvodima konvencionalne poljoprivrede, ako nijesu propisno pakovani i označeni.

Transportna sredstva namijenjena za prevoz proizvoda organske poljoprivrede moraju da budu čista i bez štetnih ostataka, odnosno bez ikakve materije koja bi mogla da kontaminira proizvod.

Način i uslovi skladištenja i transporta proizvoda iz organske poljoprivrede bliže će se urediti propisom nadležnog organa.

III. POSTUPAK REGISTRACIJE PROIZVODJAČA I PROIZVODA IZ ORGANSKE POLJOPRIVREDE

Član 16

Privredno društvo, odnosno preduzetnik može se baviti proizvodnjom i preradom proizvoda iz organske poljoprivrede (u daljem tekstu: proizvođač) ako ispunjava propisane uslove za uključivanje u organsku poljoprivredu, transport i skladištenje.

Član 17

Proizvođač iz člana 16 ovog zakona dužan je da podnese prijavu nadležnom organu i ovlašćenom pravnom licu radi uključivanja u organsku poljoprivredu, odnosno upisa u registar proizvođača organske poljoprivrede.

Oblik i sadržina obrasca prijave iz stava 1. ovog člana bliže će se urediti propisom nadležnog organa.

Član 18

Na osnovu podataka iz prijave i stanja na terenu ovlašćeno pravno lice provjerava ispunjenost uslova iz čl. 4. do 12. ovog zakona, odnosno određuje prelazni period iz čl. 7 i 8 ovog zakona i podnosi izvještaj nadležnom organu o ispunjavanju uslova za uključivanje proizvođača u organsku poljoprivredu.

Proizvođač je dužan da vodi evidenciju o načinu primjene metoda organske poljoprivrede u proizvodnji proizvoda iz člana 3 ovog Zakona.

Sadržina evidencije iz stava 2 ovog člana bliže će se urediti propisom nadležnog organa.

Član 19

Nadležni organ upisuje u registar proizvođača organske poljoprivrede proizvođača iz člana 18 stav 1 ovog zakona,

Registar iz stava 1 ovog člana vodi nadležni organ.

Sadržaj i način vođenja registra iz stava 2 ovog člana bliže će se urediti propisom nadležnog organa.

Član 20

Proizvođač može angažovati inostrano pravno lice za certifikaciju svojih proizvoda, uz saglasnost nadležnog organa.

Prije davanja saglasnosti iz stava 1 ovog člana nadležni organ je dužan da provjeri da li je inostrano pravno lice od nadležnog organa ovlašćeno za izdavanje sertifikata za proizvode organske poljoprivrede.

Član 21

Ovlašćeno pravno lice utvrđuje da li je proizvod dobijen metodama organske poljoprivrede u skladu sa ovim zakonom i izdaje sertifikat.

Obrazac i sadržina obrasca certifikata iz stava 1 ovog člana bliže će se urediti propisom nadležnog organa.

Član 22

Proizvod koji je dobio certifikat iz člana 21 ovog zakona označava se oznakom " Proizvod organske poljoprivrede«.

Oznaka iz stava 1 ovog člana, u vidu naljepnice, izdaje se samo za proizvode i njihove količine za koje je proizvođaču izdat certifikat.

Oblik i sadržina oznake, kao i način označavanja proizvoda iz st. 1 i 2. ovog člana bliže će se urediti propisom nadležnog organa.

Proizvod iz stava 1. ovog člana, pored oznake, može nositi i zaštitni znak (logo).

Način i uslovi za utvrđivanje oblika i sadržine zaštitnog znaka (logo) iz stava 4 ovog člana bliže će se urediti propisom nadležnog organa.

Član 23

Proizvođač podnosi zahtjev za dobijanje oznake nadležnom organu, koji sadrži:

- 1) ime proizvođača;
- 2) registarski broj proizvođača;
- 3) broj certifikata
- 4) naziv i količinu proizvoda;
- 5) vrstu i način pakovanja, odnosno broj pakovanih jedinica.

Evidenciju o broju izdatih oznaka vodi nadležni organ.

Član 24

Proizvod iz organske poljoprivrede mora biti deklarisan.

Deklaracija proizvoda iz stava 1 ovog člana mora da sadrži: naziv, odnosno ime proizvođača, indentifikacioni broj (kod) proizvođača, naziv proizvoda, godinu proizvodnje, naziv i indentifikacioni broj (kod) ovlašćenog pravnog lica, naziv nadležnog organa i broj rješenja kojim je data dozvola za rad ovlašćenom pravnom licu.

Na deklaraciji prehrambenih proizvoda, pored podataka iz stava 1 ovog člana, moraju biti navedeni svi sastojci po redosljedu njihovog masenog učešća, korišćeni aditivi i primijenjena metoda prerade ovih proizvoda, kao i rok trajanja.

Sadržina deklaracije iz st. 1 i 2 ovog člana, bliže će se urediti propisom nadležnog organa.

Član 25

Proizvod iz organske poljoprivrede koji ima certifikat može na deklaraciji, pratećim dokumentima i propagandnim materijalima nositi oznaku i zaštitni znak (logo).

Deklaracija, prateći dokumenti i propagandni materijali iz stava 1 ovog člana ne smiju sadržavati tekst kojim se proizvod organske poljoprivrede reklamira kao proizvod vrhunskog kvaliteta.

Član 26

Uvoz proizvoda iz organske poljoprivrede sa certifikatom dozvoljen je samo ukoliko su ispunjeni propisani uslovi u pogledu proizvodnje, prerade, skladištenja i transporta tih proizvoda.

Uvoz proizvoda iz organske poljoprivrede sa certifikatom može se odobriti samo od onih proizvođača koji ispunjavaju propisane uslove, odnosno koji su registrovani u zemljama članicama Evropske Unije i koji su pod kontrolom nadležnog organa.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, nadležni organ može odobriti uvoz proizvoda iz organske poljoprivrede i od drugih proizvođača onda kada se utvrdi da su propisi, standardi, proizvodnja, prerada, skladištenje, transport i nadzor koji vrši zemlja izvoznica najmanje ekvivalentni propisima Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Republika) i da je garantovana najmanje ekvivalentna zaštita potrošača.

Nadležni organ može izvršiti pregled u cilju provjere proizvođača iz stava 3 ovog člana. Troškove pregleda snosi uvoznik.

Član 27

Zabranjeno je prepakivanje originalnog pakovanja proizvoda iz organske poljoprivrede drugog proizvođača i naknadno deklarisanje, kao i korišćenje, odnosno stavljanje na pakovanje deklaracije drugog proizvođača bez saglasnosti ovlašćenog pravnog lica i prodavanje tako deklarisanih proizvoda.

IV. NADZOR

Član 28

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši nadležni organ.

Inspekcijski nadzor u okviru nadležnosti nadležnog organa vrši republički poljoprivredni inspektor, u skladu sa zakonom.

Član 29

Republički poljoprivredni inspektor naročito vrši nadzor:

- 1) zasnivanja organske poljoprivrede;
- 2) uključivanja zemljišne parcele u organsku poljoprivredu;
- 3) uključivanja stočarske proizvodnje u organsku poljoprivredu;
- 4) načina sakupljanja šumskih plodova i ljekovitog bilja;
- 5) metoda primjene organske biljne proizvodnje i organske stočarske proizvodnje;
- 6) tehnoloških postupaka u preradi proizvoda iz organske poljoprivrede;
- 7) skladištenja, pakovanja i transporta proizvoda iz organske poljoprivrede;
- 8) ispunjenosti uslova za uključivanje proizvođača u organsku poljoprivredu;
- 9) ispunjenosti uslova ovlašćenog pravnog lica;

- 10) ispunjenost uslova za dobijanje proizvoda metodama organske proizvodnje;
- 11) korišćenja oznake, odnosno zaštitnog znaka (člana 22).

V. KAZNE NE ODREDBE

Član 30

Novčanom kaznom od dvjestapedesetostrukog do tristostrukog iznosa najniže cijene rada u Republici, kazniće se za prekršaj privredno društvo ili preduzetnik, ako:

- 1) koristi oznake na količine proizvoda za koje nije izdat certifikat ili koristi certifikat od pravnog lica koje nije ovlašćeno za izdavanje certifikata od nadležnog organa (član 20 i 22)
- 2) stavlja u promet proizvode iz organske poljoprivrede bez deklaracije ili sa deklaracijom čija sadržina ne odgovara propisanoj (član 24);
- 3) na deklaraciji, pratećim dokumentima i propagandnom materijalu sa oznakom " Proizvod iz organske poljoprivrede", štampa tekst kojim se sugeriše da je proizvod vrhunskog kvaliteta (član. 25 stav 2);

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od dvadesetostrukog iznosa najniže cijene rada u Republici, odgovorno lice u privrednom društvu.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od desetostrukog iznosa najniže cijene rada u Republici .

Član 31

Novčanom kaznom od dvjestostrukog do tristostrukog iznosa najniže cijene rada u Republici, kazniće se za prekršaj privredno društvo ili preduzetnik, ako:

- 1) sakupljanje šumskih plodova i ljekovitog bilja, kao proizvoda organske poljoprivrede, vrši na način kojim se narušava stabilnost prirodnog staništa i opstanak sakupljane vrste na mjestu sakupljanja, kao i na način, mjestu i vremenu suprotno članu 9 ovog zakona.
- 2) u preradi proizvoda dobijenih metodama organske poljoprivrede ne koristi posebne tehnološke linije ili linije koje se koriste za preradu proizvoda iz konvencionalne proizvodnje , prije početka korišćenja za preradu proizvoda dobijenih iz organske poljoprivrede, ne očisti i opere na način utvrdjen propisom nadležnog organa(član 11);
- 3) skladišti proizvode iz organske poljoprivrede suprotno uslovima propisanim članom 12 ovog zakona.
- 4) proizvod iz organske poljoprivrede pakuje u ambalaži proizvedenoj od polivinil hlorida (PVC) i drugih plastičnih materijala koji sadrže hlor (član 13);
- 5) vrši transport proizvoda iz organske poljoprivrede transportnim sredstvima koja nijesu opremljena za prevoz određene vrste tih proizvoda ili ih prevozi zajedno sa proizvodima konvencionalne poljoprivrede, a nijesu propisno pakovani i označeni (član 15).

6) ne vodi evidenciju o načinu primjene metoda organske poljoprivrede (član 18 stav 2);

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od dvadesetostrukog iznosa najniže cijene rada u Republici, odgovorno lice u privrednom društvu.

Novčanom kaznom od petostrukog iznosa najniže cijene rada u Republici, kazniće se fizičko lice, ako izvrši prekršaj iz stava 1. ovog člana.

VI. PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Član 32

Podzakonski propisi na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 33

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu RCG«.